

01.

Názov projektu:

100 nových stromov pre Banskú Bystricu

Autor: NEW FACES / Nové tváre, o.z.

Stručný popis:

Občianske združenie NEW FACES má v Banskej Bystrici viac ako 15. ročnú tradíciu a uvedomujeme si význam stromov v širšej súvislosti s prebiehajúcimi klimatickými zmenami a preto sme sa rozhodli vysadiť 100. nových STROMOV v rámci mesta Banská Bystrica. Stromy nám okrem klimatickej funkcie plnia aj krajinotvornú a estetickú funkciu, biotickú, rekreačnú, liečebnú, vodohospodársku a pôdo-ochrannú funkciu.

Popis projektu:

Stromová zeleň v mestách (okolo ulíc, sídlisková a rozptýlená zeleň, zeleň v záhradách, atď.) má mnohoraký - priamy ale aj sprostredkovaný - pozitívny účinok na zdravotný stav mestského obyvateľstva. Stromy:

- znižujú hladinu hluku v mestských zónach (stromy predstavujú prirodzené zvukové bariéry; ich prínos je osobitne cenný v prípade vysokofrekvenčného hluku s preukázateľne negatívnym dopadom na zdravotný stav populácie),
- znižujú intenzitu ultrafialového žiarenia (ochrana pred rakovinou kože a rôznymi očnými ochoreniami ako napr. šedý zákal),
- znižujú intenzitu pôsobenia stresových faktorov prostredia (upokojujúci účinok),
- u nemocničných pacientov s výhľadom na zeleň (samozrejme s výnimkou cintorínov) sa znižuje nevyhnutná doba hospitalizácie a množstvo predpísaných liekov (rýchlejšie zotavovanie sa po operáciách, menej pooperačných komplikácií),
- znižujú percento depresí a prejavov agresívneho správania (stimulačný efekt zelene – bohatosť vizuálnych a zvukových vnemov; upokojujúci efekt),
- prispievajú k zvyšovaniu fyzickej kondície a odolnosti obyvateľstva formou aktívneho oddychu (zdravší životný štýl, pohyb ako kompenzácia stresu); osobitne významný faktor v prevencii tzv. civilizačných chorôb ako obezita a cukrovka - aj s ohľadom na alarmujúci nárast týchto ochorení u detskej populácie. Je všeobecne známe, že aktívni ľudia = zdravší ľudia. U ľudí pravidelne sa venujúcich nejakej fyzickej aktivite je znížené riziko predčasnej smrti, kardiovaskulárnych ochorení, vysokého krvného tlaku, atď.
- znižujú výskyt a intenzitu astmatických ochorení (prirodzené lapače škodlivín),
- Zvyšujúca sa urbanizácia krajiny v posledných 50 rokoch sa dáva do súvisu aj so zmenami teplotného režimu v centrách veľkých miest. Hlavnou príčinou je neustále sa zvyšujúce sa percento teplo-pohlcujúcich povrchov ako sú napr. rozsiahle asfaltové resp. vydláždené plochy (parkoviská, ulice) a budovy s tmavými strechami. S narastajúcou teplotou sa zvyšuje spotreba energie na ochladzovanie budov (klimatizácia), narastá množstvo emisií CO₂ produkovaných výrobcami energie spaľujúcimi fosílné palivá, zvyšujú sa nároky na vodné zdroje, v mestách sa hromadí smog a zvyšuje sa chorobnosť

populácie (problémy s dýchaním, astma, ochorenia obehového systému, Mestské zóny s dostatkom pouličnej stromovej zelene môžu zaznamenať teploty prostredia v priemere až o 10 ° F nižšie ako porovnateľné zóny, kde pouličná stromová zeleň chýba. Tri v okolí domu vhodne rozmiestnené stromy môžu priniesť zníženie nákladov na klimatizáciu až o 30 %. Vhodne umiestnené mini "vetrolamy" môžu naproti tomu v zimnom období ušetriť až 25 % nákladov na vykurovanie.

Časový harmonogram aktivít:

jar – jeseň 2022

Miesto realizácie projektu:

Na základe konzultácie s pánom Ing. Michalom Valentom (ZAaRES) sú vybrané lokality na uliciach v rámci Banskej Bystrice a to:

Oremburská/Moskovská ulica, Poľná ulica, Internátna, Severná, THK, Ďumbierska, Kyjevské nám.

Rozpočet projektu:

Kvantifikácia položiek	
Druh položky:	Suma v €:
1. 100 stromov	9100
2. 300 ks drevené koly (1ks x2,7€)	810
3. doprava	90
Celkový rozpočet projektu v €:	10000 €

Dobrovoľnícka činnosť navrhovateľa:

Výsadbu budú robiť dobrovoľníci a budeme kooperovať s občianskymi radami v jednotlivých obvodoch a tiež máme prísľub kooperácie od firmy ZAaRES.

Informácia o prínose:

Podľa Štátnej ochrany prírody SR stromy plnia tieto základné funkcie:

- Pôdo-ochranná funkcia - ochrana pôdy pred vonkajšími deštruktívnymi procesmi, akými sú vodná a veterná erózia (zvetrávanie), snehové lavíny, zosuvy a pod.
- Vodohospodárska funkcia - vplyv na hospodárenie s vodou, napríklad reguláciou vsakovania atmosférických zrážok a vyrovnávania celkovej bilancie vody v prírode.
- Klimatická funkcia - vplyv na mikroklimu prostredia, napríklad znižovaním výparu z pôdy, znižovaním transpirácie, zvyšovaním relatívnej vzdušnej vlhkosti, zvyšovaním kondenzácie vodných pár, zmierňovaním teplotných extrémov, priaznivým pôsobením na prúdenie vzduchu, zachytávaním prachu a pod.
- Biotická - zachovanie rozmanitosti rastlín, živočíchov, mikroorganizmov a vytvorenie podmienok pre ich existenciu vhodnými vegetačnými úpravami a formáciami.
- Krajnotvorná a estetická - dotvorenie krajinného prostredia vhodnými vegetačnými úpravami s uplatnením vhodných a esteticky pôsobivých drevín.
- Rekreačná a liečebná - umožňujúca aktívny oddych a turistiku s využitím liečivého účinku drevín.

Udržateľnosť projektu:

Na základe komunikácie s odborníkmi na výsadbu projekt je udržateľný na desiatky rokov.

Cenová ponuka - Projekt "100 nových stromov" - 30.9.2021							
č	Latinský názov	Slovenský názov	M. j.	Množstvo	Jednotková cena v € bez DPH	Náklady spolu v € bez DPH	
						Dodávka	Montáž
Oremská - 32 ks							
1.	Ginkgo biloba "Eifel" 175/200	Ginko dvojlaločné "Eifel"	ks	16	121,50	1944,00	
2.	Juglans regia	Orech kráľovský	ks	16	40,00	640,00	
Poľná - Mládežnícka - 10 ks							
3.	Ulmus hollandica "Vredei" 200/250	Brest holandský "Vredei"	ks	2	52,65	105,30	
4.	Prunus cerasifera "Nigra" 10/12	Slivka čerešňoplodá "Nigra"	ks	3	70,88	212,64	
5.	Acer platanooides "Crimson Sentry" 10/12	Javor mliečny "Crimson Sentry"	ks	1	70,88	70,88	
6.	Juglans regia	Orech kráľovský	ks	4	40,00	160,00	
Kyjevské - Mládežnícka - 12 ks							
7.	Pinus nigra "Nigra" 100/150	Borovica čierna "Nigra"	ks	4	56,70	226,80	
8.	Acer platanooides "Crimson Sentry" 10/12	Javor mliečny "Crimson Sentry"	ks	3	70,88	212,64	
9.	Prunus cerasifera "Nigra" 10/12	Slivka čerešňoplodá "Nigra"	ks	3	70,88	212,64	
10.	Ulmus hollandica "Vredei" 200/250	Brest holandský "Vredei"	ks	2	52,65	105,30	
Internátna - 10 ks							
11.	Acer platanooides "Crimson Sentry" 10/12	Javor mliečny "Crimson Sentry"	ks	10	70,88	708,80	
THK predzáhradky - 17 ks							
12.	Malus "Royalty Pendula" 10/12	Jabľoň "Royalty Pendula"	ks	17	121,50	2065,50	
Ďumbierska 18-24 - 10 ks							

13.	Acer platanoides "Columnare" 10/12	Javor mliečny "Columnare"	ks	10	70,88	708,80	
Severná svah - 9 ks							
14.	Larix decidua 100/125	Smrekovec opadavý	ks	5	26,73	133,65	
15.	Quercus rubra 10/12	Dub červený	ks	4	74,03	296,12	
Spolu bez DPH						7803,07	
DPH 20 %						1560,61	
Spolu s DPH						9363,68	
Ceny sú kalkulované bez dopravy z Pustých Úľan do Banskej Bystrice							